

Komité for kjønnsbalanse i forskning

Medlemmer:

Professor Gerd Bjørhovde, Universitetet i Tromsø (leder)
Spesialrådgiver Signe Bang, Norges forskningsråd (vara)
Professor Kjell Bratbergsengen, NTNU
Konserndirektør Ernst Kristiansen, SINTEF (kun 1.november)
Førsteamanuensis Lise Langåker, Høgskolen Stord/Haugesund (vara)
Forskningsleder Elisabeth Ljunggren, Nordlandsforskning
Student Julie Ness, Norsk studentorganisasjon (kun 2. november)
Professor Eva Sk rb k, Høgskolen i Østfold

Observatører:

Direktør Maria Grönroos, Kilden
Seniorrådgiver Unni Nikolaysen, Kunnskapsdepartementet

Fra sekretariatet:

Seniorrådgiver Linda Rustad

Forfall:

Professor Eivind Engebretsen, Universitetet i Oslo/Høgskolen i Oslo og Akershus
Divisjonsdirektør Jesper Simonsen, Norges forskningsråd

Forslag til referat

fra møte i Komité for kjønnsbalanse i forskning

1. – 2. november 2012, Narvik og Harstad

Tid og sted:

Torsdag 1. november:	Kl 12.30 – 14.30	M�te med Høgskolen i Narvik
	Kl 15.00 – ca 17.00	Maxitaxi til Clarion Collection Hotel Arcticus, Harstad https://www.nordicchoicehotels.no/Clarion-Collection/Clarion-Collection-Hotel-Arcticus/
	Kl 19.00	Middag, De 4 roser www.de4roser.no
Fredag 2. november:	Kl 08.30 – 12.00	Komitémøte – på hotellet
	Kl 12.00	Lunsj – på hotellet
	Kl 13.00 – 15.00	M�te med Høgskolen i Harstad, Styrerommet, 3. etg
	Ca kl 15.30	Flybuss/maxitaxi til Evenes

Forslag til saksliste:

Sak 43/12	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 44/12	Godkjenning av referat

Sak 45/12	Forberedelse av møtet med Høgskolen i Narvik
Sak 46/12	Forberedelse av møtet med Høgskolen i Harstad
Sak 47/12	Forberedelse av møtet med Forskningsrådet 22. januar 2013
Sak 48/12	Publisering av rapporten kjønnsbalanse i forskning i Norden
Sak 49/12	Budsjett for intensivkurs i likestillingsarbeid 2013 – endelig vedtak
Sak 50/12	Budsjett for Ressursbanken for 2013
Sak 51/12	Forslag til budsjett for Kif for 2013
Sak 52/12	<p>Orienteringssaker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskningsprosjektet om forholdt mellom kvalitet og kjønnsbalanse i utdanning • Utkast til rapporten <i>Kjønnsbalanse i forskning i Norden</i> • Invitasjon til seminar og åpent møte med Londa Schiebinger, Tromsø, 15. – 16. november 2012 • Sekretariatsfunksjonen 2013 • Aktiviteter fra og med 1. november og ut året
Sak 53/12	Eventuelt

Saksnr 43/12 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det ble besluttet å behandle sak 52/12 etter sak 46/12. Det ble meldt inn to saker til eventuelt.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner innkalling og saksliste.

Saksnr 44/12 Godkjenning av referat

Referat fra møte 28. august 2012 er godkjent på sirkulasjon, og ligger på komitéens nettsider: <http://kifinfo.no/c58314/seksjon.html?tid=58315>.

Vedtak:

Kif-komiteén godkjenner referatet.

Saksnr 45/12 Møtet med Høgskolen i Narvik

Kif-komiteen hadde møte med Høgskolen i Narvik 1. november.

Høgskolen hadde foreslått følgende agenda:

1. Velkommen og presentasjon av HiN v/ rektor Arne Erik Holdø
2. Presentasjon av møtedeltakerne, runde rundt bordet
3. Presentasjon av Kif
  - Hvem er Kif
  - Hva kan dere bidra med

4. «Helsefag og kvinnelig forskning » ved dekan Wenche Falch, avdeling for helse og samfunn
5. Diskusjoner og erfaringsutveksling

Fra Høgskolen i Narvik stilte følgende personer:

Arne Erik Holdø, Rektor

Bjørnar Storeng, direktør

Bjørn Solvang, dekan avdeling for teknologi

Wenche Falk, dekan avdeling for helse

Programområdeleder og førsteamanuensis Raymond Kristiansen

Programområdeleder og førsteamanuensis Wei Deng Solvang

Programområdeleder og professor Annette Meidell

Førsteamanuensis Ragnhild Johanne Rensaa

Professor Lars Erik Persson

Kontorsjef Anne Gjerløw

Hovedverneombud Rolf Håkon Rensaa

Personalsjef Lise Bang Ericsson

Rektor Arne Erik Holdø åpnet møtet med å presentere høgskolens hovedprofil. Høgskolen i Narvik tar mål av seg til å bli Nord-Norges tekniske høgskole og har hovedfokus rettet mot teknologisk utdanning og forskning. Høgskolen jobber aktivt med å utvikle flere BA og MA innen teknologi. Deretter holdt professor Lars Erik Persson et innlegg om sine erfaringer som veileder for kvinnelige og mannlige Phd-kandidater innen matematikk og teknologiske fag. Et svensk nettverk for kvinner og matematikk har tildelt Persson pris for sitt veiledningsarbeid. Persson presenterte den såkalte Luleå modellen for forskerutdanning som han har utviklet.

Modellen kjennetegnes ved at:

- veilederen er tilgjengelig,
- veilederen fokuserer på at kunnskap, interesse og selvsikkerhet må til for å doktorere,
- kandidaten får tilgang til professorens nettverk,
- kvinnene blir sett, tar del i nettverket, del i gruppe,
- forståelse for privatlivet – livsfasetenkning.

Dekan Wenche Falk fortalte om situasjonen ved Avdeling for helse. På BA i sykepleie tas det årlig opp ca 45 studenter hvorav 20 % er gutter. Falk beskrev hvilke utfordringer de sto overfor når det gjelder rekruttering av personer med førstestillingskompetanse.

Høgskolen var også opptatt av sitt nye studium i internasjonal beredskap som har fått svært god tilsøking. Studiet har sterk mannsovervekt. Studiet er et samarbeid mellom HiN, HiH og Brannskolen.

I presentasjonen av Kif la Gerd Bjørhovde vekt på de verktøy komiteen har utviklet for å bistå institusjonene i arbeidet for å bedre kjønnsbalansen blant forskerne. Det ble gitt informasjon om Ressursbanken, ledelsesportalen, kurset for likestillingsarbeidere, den nasjonale nettverkskonferansen og Kifs publikasjoner. Bjørhovde berømmet høgskolen for den foreliggende handlingsplanen og at komiteen vil være spent på oppfølgingen.

Handlingsplanen ble vedtatt i april i år. Komiteen etterlyste en tydeligere holdning til hvordan planen skulle implementeres, og mente at høgskolen bør ha et budsjett som tilsvarer

ambisjonene i planen. En ide kan være å utvikle en årsplan som tydeliggjør konkrete målsetninger for året. Dette gjør det lettere for ledelsen å sikre resultater. Høgskolens handlingsplan gir selv svar på noen av de spørsmål som framkom i møtet, som for eksempel tiltak for å styrke kvinners karriereutvikling. Tar høgskolens ledelse ansvar for gjennomføringen av planen vil dette kunne ha god effekt for kjønnsbalansen.

For å bedre lykkes med rekrutteringen av fagpersoner til Avdeling for helsefag, anbefalte komiteen at høgskolen styrker kompetansen hos sine egne forskere, men at det også er en ide å orientere seg internasjonalt. Når det gjaldt rekruttering og karriereutvikling mer generelt anbefalte komiteen at høgskolen stimulerer til fortsatt aktivitet i Moment-nettverket ved å tilføre nettverket administrativ støtte, og midler til ulike aktiviteter. I tillegg er det en god ide å utvikle et mentorprogram for kvinner som aspirerer til forskning.

En stor del av diskusjonen med høgskolen omhandlet den kjønnskjeve rekrutteringen til utdanningene. Komiteen vil anbefale HiN om å sNTNU for å få inspirasjon til å jobbe mer systematisk med rekrutteringen og for å igangsette egne tiltak. Høgskolen nevnte hvor viktig det er med rollemodeller for å rekruttere jenter og gutter på tvers av kjønnsstereotypiene, noe komiteen er enig i.

Saksnr 46/12   Møtet med Høgskolen i Harstad

Kif-komiteén hadde møte med ledelsen for Høgskolen i Harstad 2. november.

Fra Høgskolen i Harstad møtte:

Rektor Bodil S. Olsvik

Direktør Karl Erik Arnesen

Økonomi- og personaldirektør Turid Eilertsen

Instituttleder for helse og sosialfag Marit Rustad

Instituttleder økonomi og samfunnsfag Viggo Andreassen

Rektor innledet med å presentere høgskolens hovedprofil og de ulike utdanningene. Rektor la vekt på høgskolens samarbeid med regionale forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Høgskolen har jobbet systematisk for å høyne intern kompetanse for å imøtekomme NOKUTs krav, særlig innen helsefagene. Høgskolen har hatt, og har, flere kvinner i førstelektorløp. Rektor refererte til nettverket for kvinner innen økonomiske fag som har fått midler fra komiteen. Nettverket har vært svært vellykket og er fortsatt aktivt med støtte fra institusjonene. Instituttlederne var opptatt av samarbeid på tvers og at de er i ferd med å utvikle berøringspunkter mellom økonomi og helse. HiH var også opptatt av samarbeidet med HiN og Brannskolen når det gjaldt BA i internasjonal beredskap.

Gerd Bjørhovde informerte om komiteen og verktøy Kif har utviklet for å bistå institusjonene i sitt arbeid for å styrke kjønnsbalansen. Bjørhovde informerte om at rektor ved HiN ønsket å ta et initiativ sammen med HiH om å arrangere nettverkskonferansen for likestillingsarbeidere våren 2014. Dette var rektor ved HiH positiv til.

Komiteen var opptatt av handlingsplanen for likestilling ved HiH. Komiteen fikk opplyst at planen ble rullert i fjor med noen få endringer og at den gjelder for perioden 2012-2016. Komiteen foreslo flere justeringer av planen. Utover en mer språklig oppdatering, vil

komiteen anbefale at høgskolen beskriver hvordan likestillingsarbeidet skal organiseres, hvem som har ansvar for iverksetting av de ulike tiltakene og rapportering tilbake til styret. Ut fra høgskolens faglige profil er det flere gode grunner til at handlingsplanen bør ta utgangspunkt i kjønnsbalanse heller enn kun kvinner. Høgskolen fortalte at de har iverksatt tiltak når det gjelder rekruttering av gutter til avdeling for helse og sosialfag. Mannlig studenter i barnevernutdanningen blir samlet i egen gruppe og de bruker mannlige rollemodeller for å rekruttere flere gutter til studiet. Når det gjaldt vernepleieutdanningen er den kjønnsbalansert. Tilsvarende tiltak foreligger ikke når det gjelder rekruttering av jenter til de mer mannsdominerte fagene. Komiteen vil anbefale at høgskolen løfter rekrutteringsarbeidet ved å jobbe mer systematisk med rekruttering på tvers av kjønnsstereotypiene. HiH oppfordres til å hente inspirasjon fra andre institusjoner som har lyktes med dette.

Komiteen var interessert i å høre om høgskolens erfaringer med å integrere et kjønnsperspektiv i sin forskning og utdanning. Ved Avdeling for helse og sosialfag var kjønnsperspektiv til stede i forskningen, men det var mer usikkert om perspektivet var en del av utdanningen. Komiteen var opptatt av BA i internasjonal beredskap som framsto som en ny prestisjeutdanning for høgskolen. Høgskolen ble utfordret til å benytte sjansen som ligger i et nyopprettet fag til å være nytenkende, og igangsette tiltak for å få flere jenter på studiet. Komiteen ser også at de ideer høgskolen presenterte når det gjaldt faglig utvikling, som helseøkonomi, kan bidra til å bedre kjønnsbalansen ved HiH.

Saksnr 47/12

Orienteringssaker

- **Forskningsprosjektet om forholdt mellom kvalitet og kjønnsbalanse i utdanning**
I begynnelsen av september hadde Linda Rustad og NSO et møte med, Øystein Gullvåg Holter og Cecilie Thuen som foretar studien. Komiteen ble forelagt en statusoppdatering for prosjektet. Komiteen var opptatt av å ikke dvele for lenge ved Institutt for informatikk hvis det viser seg vanskelig å finne informanter. Det kan være andre institutter ved UiO som har tilsvarende relevans for prosjektet.
- **Utkast til rapporten *Kjønnsbalanse i forskning i Norden***
Rapportutkastet ble sendt referansegruppen 4.oktober med frist 19.oktober for kommentarer. Arbeidet er nå i siste fase, men det er fortsatt anledning til å komme med innspill. Komiteen ble gjort oppmerksom på at utkastet som foreligger er foreløpig og heller ikke språk- eller korrekturlest. Komiteens innspill vil bli videreformidlet til Bergman som skriver rapporten på vegne av komiteen.
- **Invitasjon til seminar og åpent møte med Londa Schiebinger, Tromsø, 15. – 16.november 2012**
Seminar den 15. nov. er oppstart av prosjekt for å styrke kjønnsperspektiv i forskning og utdanning ved UiT. Det åpne møtet 16. november er spesielt beregnet på yngre forskere, men er åpent for alle. Det var dessverre ingen fra komiteen som har anledning til å stille på seminaret.
- **Sekretariatsfunksjonen 2013**
Rustad orienterte om endringer i sekretariatsfunksjonen i 2013. Rustad skal hospitere i Norad og det er satt i gang en prosess med å finne en erstatter. Rustad vil fortsatt følge enkelte Kif-oppgaver.
- **Aktiviteter fra og med 1. november og ut året**

- Gerd Bjørhovde er invitert til å holde et foredrag ved *Nasjonell jämställdhetskonferens för universitet och högskolor: Jämställdhet i en autonom högskola* 14. og 15. november.
- Linda Rustad er invitert til å innlede på et seminar i tilknytning til oppstart av et nettverk for kvinnelige teknologer fra UiS, UiA og HSH. Seminaret avholdes ved Universitetet i Stavanger 27. november.
- Linda Rustad deltar på *European Gender Summit 2012: Quality Research and Innovation through Equality* i Brussel 29. og 30. november.

Vedtak:

Kif-komiteén tar sakene til orientering

**Saknr 48/12   Forberedelse av møtet med Norges forskningsråd
22. januar 2013**

Komiteen skal ha sitt årlige direktørmøte med Norges forskningsråd 22. januar neste år. Sekretariatet foreslo for komiteen at det oversendes et notat med forslag til tema for diskusjon. Forskningsrådets policy for likestilling og kjønnsperspektiver i forskning utgår i 2012. Komiteen bør derfor høre med Forskningsrådet hvor langt de har kommet i å utvikle neste handlingsplan og hva de anser som viktige innsatsområder framover.

Sekretariatet ønsker å foreslå følgende saker til diskusjonen med Forskningsrådet:

1. Forskningsrådets rolle overfor forskningsinstituttene.
2. Forskningsrådets arbeid med integrering av kjønnsperspektiver i forskning.
3. Effekter av Forskningsrådets inkludering av kjønnsbalanse og kjønnsperspektiver i forskning i søknadsprosessen.

I diskusjonen var komiteen opptatt av kjønnsbalansen ved helseforetakene og om dette burde være et tema i diskusjonen med Forskningsrådet. KDs observatør presiserte at komiteens mandat omhandler KDs ansvarsområdet. I komiteens rapport *Styrk satsningen*, som ble oversendt Kunnskapsdepartementet i høst, anbefaler komiteen at Nærings- og handelsdepartementet (NHD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) oppretter en tilsvarende ordning som Kif. Denne anbefalingen kan gjentas overfor Forskningsrådet som forholder seg til hele forskningssystemet, og som er i dialog blant annet med NHD og HOD.

Vedtak:

Komiteén ber sekretariatet utarbeide et diskusjonsnotat som oversendes Forskningsrådet som forberedelse til møtet i januar 2013.

Saksnr 49/12   Publisering av rapporten *Kjønnsbalanse i forskning i Norden*

I kontrakten mellom Kunnskapsdepartementet og Nordisk ministerråd (NMR) vedrørende NMRs tilskudd til prosjektet *Kjønnsbalanse i forskning i Norden* har det vist seg å være fordringer knyttet til publisering. Sekretariatet ble gjort oppmerksom på denne fordringen i begynnelsen av oktober og er nå i dialog med Niels Stern som er forlagssjef i NMR. Sekretariatet kunne opplyse i møtet at NMR gjerne vil publisere rapporten som del av TEMAnord serien. Prisen for å publisere i serien er 25 000 inkl mva for 200 eksemplarer. I og med det er flere aktører som er involvert i finansieringen og det er ventet at publikasjonen kan ha interesse utover Norden mente komiteen der bør trykkes 500 eksemplarer. Med mindre det skulle skje noe uforutsett forventer sekretariatet at med en slik publisering vil nåværende budsjetttramme være tilstrekkelig.

Vedtak:

Komiteen ser gjerne at rapporten trykkes som en NMR-publikasjon.

Saksnr 50/12   Budsjett for intensivkurs i likestillingsarbeid høsten 2013 – endelig vedtak

I Kifs møte 28. august ble det vedtatt å lage et kurs for likestillingsarbeidere i sektoren på Metochi studiesenter i september 2013.

Budsjettforslaget ble sendt komiteén til godkjenning på sirkulasjon i begynnelsen av oktober. Flertallet av komiteens medlemmer som ga tilbakemelding ønsket at komiteen støtter hver deltaker med kr 3 000,-. I tillegg ble det stilt spørsmål om honorar til eventuelle eksterne foredragsholdere. I budsjettforslaget var det avsatt 30 000 kroner til honorar, komiteen ønsket å øke beløpet til 60 000 kroner.

Vedtak:

Kif-komiteén vedtar budsjettet for intensivkurs i likestillingsarbeid høsten 2013 med de endringer som framkom i møtet.

Saksnr 51/12   Budsjett for Ressursbanken 2013

Marie Grönroos forlot møte under behandling av denne saken. KILDEN har presentert to ulike budsjettforslag for Ressursbanken 2013 for komiteen. Budsjettforslag A er tilsvarende budsjettet for 2012. I forslag B ligger en økning med 50 000,- fra Kif. De ekstra midlene foreslås brukt til nettutvikling og markedsføring. Komiteen merker nå konsekvensen av manglende prisjustering av eget budsjett, og ser at de ikke har mulighet til å gå inn for å øke Ressursbankens budsjett for 2013.

Vedtak: *Komiteen vedtar en bevilgning på kr 1 075 000 til drift av Ressursbanken 2013. KILDEN gis anledning til å fremme et revidert budsjett i løpet av 2013.*

Saksnr 52/12   Regnskap for Kif per 1. oktober 2012 og forslag til budsjett for 2013

Komiteleder informerte om hvordan komiteen lyktes med å forhindre kuttforslaget i statsbudsjettet på 300 000 kroner. En reduksjon av budsjetttrimmen hadde fått store konsekvenser for komiteens mulighet til å oppfylle føringene i mandatet. Selv med uendret budsjett utrykte komiteen bekymring knyttet til aktivitetsnivået 2013 og anser det som vanskelig å opprettholde samme nivå som i dag. Komiteen merker nå åpenbart konsekvensen av at budsjettet ikke har vært prisjustert siden oppstart i 2004.

Arbeidet med nettverkskonferansen 2014 starter høsten 2013. Derfor oppfordret sekretariatet komiteen til å diskutere om budsjettposten for disse arrangementene burde styrkes slik at arrangørene 2014 får samme vilkår som tidligere arrangører. I og med det gjenstår midler på prosjektet *Kif etter 2013* ble komiteen enige om å bevilge midler til nettverkskonferansen 2014.

I budsjettforslaget for 2013 er det foreslått å redusere rådgiverstillingen i sekretariatet med 40 % stilling. Komiteen diskuterte dette særskilt og mener dette ikke vil være en god løsning. Komiteen ønsker å tilby en 100 % stilling og vil revidere budsjettet i sitt møte i januar 2013. Hvor kostnadsdrivende en slik tilsetting vil være avhenger av lønnsnivå. Komiteen ønsker derfor å avvente videre behandling av budsjettet for 2013 til rådgiverstillingen er besatt.

Vedtak:

- 1. Kif-komiteén tar regnskapet per 01.10.12 til orientering.*
- 2. Kif-komiteén tar budsjettforslag for 2013 med de endringer som fremkommer i møtet til orientering.*
- 3. Komiteen ber om å få forelagt revidert budsjett 2013 i sitt møte 23. januar.*

Saksnr 52/12: Eventuelt

Programstyret for BALANSE

Sekretariatet informerte om at Norges forskningsråd er i ferd med å oppnevne programstyret for BALANSE. For å sikre god tilknytning mellom komiteen og Forskningsrådets videre arbeid med BALANSE foreslår komiteen at det sendes et brev til Forskningsrådet med forslag om at komiteen blir representert i programstyre og at sekretariatet oppnevnes som observatør.

Flytting av KILDEN

Maria Grönroos informerte om at KILDEN har besluttet å flytte sammen med Norges forskningsråd til Lysaker i 2014. Men de vil fortsatt opprettholde sin status som randsone. Selv om komiteen mener at sekretariatet fortsatt skal organiseres under UHR, ønsker KILDEN å invitere Kifs sekretariat til et kontorfellesskap på Lysaker, uavhengig av sekretariatets administrative organisering.

